

Πεινάει 1 στους 4 Ελληνες μαθητές

Το ρεπορτάζ των «N.Y. Times» με θέμα τα πεινασμένα Ελληνόπουλα προκάλεσε παγκόσμιο ενδιαφέρον. Οι υπεύθυνοι του Ινστιτούτου Prolerpsis, που εφαρμόζει επιστημονικά προγράμματα στα σχολεία, μας αποκαλύπτουν σοκαριστικά στοιχεία

Διεθνές ενδιαφέρον προκάλεσε ρεπορτάζ των «N.Y. Times» με θέμα τα πεινασμένα Ελληνόπουλα, με συνεντεύξεις από μαθητές, γονείς και δασκάλους σε σχολεία της Αθήνας και του Πειραιά και αναφορά στο πρόγραμμα «Σίτιση και Προώθηση της υγιεινής διατροφής μαθητών» του Ινστιτούτου Prolerpsis, με δωρεά του ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος». Εκδοχή του ρεπορτάζ δημοσίευσε η βελγική εφημερίδα «De Morgen», με τίτλο «Η πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά σχολεία: μαθητές ψάχνουν για φαγητό στα σκουπίδια».

«Μετά το ρεπορτάζ έχουμε δεχτεί πάρα πολλά μηνύματα που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για έμπρακτη προσφορά στα ελληνικά σχολεία» είπε στην «Εφ.Συν.» η υπεύθυνη του προγράμματος της Prolerpsis Αφροδίτη Βελουδάκη. Το πρόγραμμα ξεκίνησε πιλοτικά πέρυσι τον Απρίλιο ως τον Ιούνιο σε 34 σχολεία και 6.300 μαθητές στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη, ενώ φέτος έχει επεκταθεί σε 155 σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 24.600 μαθητές σε όλη τη χώρα.

Με επιστημονική ανασφάλεια το 80%

Με βάση τα ευρήματα της πιλοτικής φάσης του προγράμματος, το 30% με 50% των οικογενειών του δείγματος των 6.300 μαθητών αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα πείνας, ενώ το 80% έχει επιστημονική ανασφάλεια λιγότερο ή περισσότερο σοβαρή. Η επίτιμη πρόεδρος της Prolerpsis και καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής Αθηνών, Αθηνά Λινού, μιλώντας στους «N.Y. Times» χαρακτήρισε το επίπεδο επιστημονικής ανασφάλειας στην Ελλάδα παρόμοιο με αυτό μερικών αφρικανικών χωρών. Η επιστημονική ανασφάλεια ορίζεται με βάση την πρόσβαση στη σωστή και επαρκή διατροφή και το κατά πόσο μια οικογένεια είναι σίγουρη ή όχι ότι θα έχει ουσιαστικό φαγητό και την επόμενη μέρα.

Πώς μετριέται όμως η πείνα και πώς αυτή συμβαδίζει με την εικόνα των ελληνόπουλων ως των πλέον παχύσαρκων παιδιών της Ευρώπης; «Το ένα δεν αντικρούει το άλλο», μας λέει η κ. Λινού. «Ένα παιδί μπορεί να είναι παχύσαρκο

«Ελληνες μαθητές ψάχνουν φαγητό στα σκουπίδια» γράφει η βελγική εφημερίδα «De Morgen». Ο φακός το επιβεβαιώνει

και να πεινάει ταυτόχρονα. Σε περίοδο οικονομικής κρίσης ενθαρρύνονται οι ανθυγιεινές διατροφικές συνήθειες. Εξαιτίας της φτώχειας οι άνθρωποι καταφεύγουν σε πολύ κακής ποιότητας τρόφιμα, υψηλά σε υδατάνθρακες, χωρίς θρεπτικές ουσίες. Ή, επειδή μπορεί να πεινάνε όλη την ημέρα, όταν τελικά βρίσκουν φαγητό τρώνε ανεξέλεγκτα. Η στέρηση ακολουθείται από υπερφαγία, και αυτό αυξάνει την παχυσαρκία». Μπορεί να υπολογιστεί σε εθνικό επίπεδο το ύψος της επιστημονικής ανασφάλειας; «Από την εμπειρία μου και λαμβάνοντας

υπόψη ότι έχουν ήδη ζητήσει να ενταχθούν στο πρόγραμμα άλλα 500 σχολεία, θεωρώ ότι πάνω από το ένα τέταρτο του μαθητικού πληθυσμού έχουν κάποιο είδος επιστημονικής ανασφάλειας, λιγότερο ή περισσότερο σοβαρής», είναι η ανησυχητική απάντηση της κ. Λινού.

Από το Πέραμα μέχρι τη Μενεμένη

Τα σχολεία επιλέγονται με κοινωνικοοικονομικά κριτήρια, σε περιοχές που πλήττονται περισσότερο από την κρίση. Φέτος το πρόγραμμα καλύπτει σχολεία σε Πέραμα,

Σαλαμίνα, Κυψέλη, Αγιο Παντελεήμονα, Αχαρνές, Μενίδι, Μενεμένη Θεσσαλονίκης, Βέροια, Καβάλα και αλλού.

Προωθεί την υγιεινή διατροφή -περιλαμβάνει φρούτα, λαχανικά, ελαιόλαδο- και καλύπτει το 35% των ημερήσιων αναγκών σε θερμίδες και ως το 60% των ημερήσιων διατροφικών αναγκών σε πρωτεΐνες. Επιπλέον οι γονείς συμπληρώνουν ανώνυμα ερωτηματολόγιο που έχει συνταχθεί με βάση τις επιστημονικές μετρήσεις του USAID και χρησιμοποιείται παγκοσμίως για να υπολογίζει το επίπεδο επιστημονικής ανασφάλειας της οικογένειας σε κλίμακα από 0 ως 15.

Σύμφωνα με τα ευρήματα του προγράμματος αλλά και με βάση παγκόσμιες έρευνες, η σίτιση στο σχολείο συνδέεται με τις μαθητικές επιδόσεις. «Έχει αποδειχθεί ότι με το να γευματίζουν τα παιδιά στο σχολείο μειώνεται η σχολική διαρροή, αυξάνεται η δυνατότητα παρακολούθησης στο μάθημα, βελτιώνεται η εκπαιδευτική αποδοτικότητα και συσφίγγονται οι σχέσεις των ίδιων των γονιών με το σχολείο», καταλήγει η καθηγήτρια και πρόεδρος της Prolerpsis.

Γεύμα στο σχολείο

Πάνιο αίτιμα των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων της χώρας είναι η διανομή ενός δωρεάν γεύματος σε όλα τα παιδιά, με έκτακτο κονδύλι στους δήμους, ως μόνη απάντηση στην οικονομική κρίση που δημιουργεί. Η Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων Αθήνας έχει επανειλημμένα ασκήσει κριτική στη διοίκηση του ιδιωτικού τομέα στα σχολεία, μέσω ΜΚΟ και χορηγών. Παράδοξος η πρόεδρος της ΜΚΟ Prolerpsis έχει την ίδια γνώμη, ως προς την καθολική σίτιση στα σχολεία: «Ως επιστήμονας θεωρώ ότι πρέπει να υπάρχει γεύμα και πρωινό για όλα τα παιδιά, σε όλα τα σχολεία. Όλες οι μελέτες διεθνώς αυτό υποστηρίζουν και όλα τα συστήματα παιδείας που είναι υψηλού επιπέδου έχουν σίτιση στο σχολείο. Ως και στην Ουκρανία σερβίρεται κύριο γεύμα μέσα στο σχολείο, δεν ξέρω πολλές περιοχές του κόσμου όπου δεν υπάρχει τίποτα. Βέβαια σε ορισμένες χώρες, για παράδειγμα στην Ιταλία, την Αγγλία ή τη Γαλλία που έχω μελετήσει πληράνει η οικογένεια ανάλογα με τις δυνατότητές της. Ειδικά σε περίοδο οικονομικής κρίσης, η σίτιση στο σχολείο θα είχε εξαιρετικά θετικό αντίκτυπο», μας λέει η κ. Λινού, «γνωρίζω όμως ότι αυτό απαιτεί κονδύλια που δεν υπάρχουν».

Όπως μας είπαν οι υπεύθυνοι του προγράμματος, κατά μέσο όρο το κάθε γεύμα κοστίζει περίπου 1 με 2 ευρώ, ενώ το ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος» έχει επιδοτήσει το πρόγραμμα με περίπου 6 εκατομμύρια ευρώ.